

Demokrasi ve Dijitalleşme Arasındaki İlişkinin Karşılaştırmalı Analizi

Comparative Analysis of the Relationship Between Democracy and Digitalization

Mehmet Emin BEGİTİMUR¹

Öz

İnsanoğlunun hayatta kalma içgüdüleriyle giriştiği mücadelelerinin mahsulü olan teknoloji farklı tarihsel evrelerde farklı amaçlarla kullanılmaktadır. Teknoloji, kullanan insan ya da yapının amaçlarına göre geliştirilip güncellenmekte ve biçimlenmektedir. Bir yandan bireylerin kendisiyle, birbirleriyle, dış dünyayla, gelecek ve geçmişleriyle ilgili ilişkilerinin ve pratiklerinin şekillenmesinde önemli rol oynarken, diğer yandan toplumun siyasal, kültürel, sosyal, ekonomik yapıları ve ortak hafızası üzerinde etkili olmaktadır. Günümüz teknolojisinin yaşamış olduğu dönüşüm sürecini ifade eden dijitalleşme geniş kitleler tarafından kolayca benimsenmekte, bireysel ve toplumsal boyutta uzun süredir devam eden alışkanlıkları ve yaşam pratiklerini altüst etmektedir. Dijitalleşme bireyin düşünce ve davranış biçimlerinden tutulim toplumsal sistemin farklı yapılarına kadar birçok alanı etkilemekte, değiştirmekte ve dönüştürmektedir. Çalışmada, küresel dijitalleşmenin ülkelerin demokratikleşme süreçlerine ne oranda ve ne yönde katkıda bulunduklarını ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırmada literatür taraması ve karşılaştırmalı analiz olmak üzere iki aşamalı yöntem yeğlenmiştir. Demokrasi ve dijitalleşmeye ilişkin literatüre yer verildikten sonra Freedom House ve The Economist Intelligence Unit'in 2006 yılından 2023 yılına kadar yayınladığı ülkelerin demokrasi endeksi ile söz konusu zaman dilimi içerisinde Archive ve Wearesocial'in yayınladığı ülkelerin dijitalleşme raporlarından örneklem olarak seçilen veriler karşılaştırmalı yöntemle analiz edilmiştir. Veriler Freedom House, The Economist Intelligence Unit, Wearesocial ve Archive'in internet sitelerinden manuel olarak toplanmıştır. Toplanan veriler, araştırmanın amacına uygun olarak geliştirilen tablolarda kodlanmış, derlenmiş ve sınıflandırılmıştır. Oluşturulan grafikler üzerinden karşılaştırmalı yorum, çıkarım ve analizler yapılmıştır. Verilerin analizinde Microsoft Excel programı kullanılmıştır. Araştırma sonucunda dijitalleşmeyle ilgili verilerle demokratikleşmeye ilişkin veriler arasında ters orantılı bir ilişki tespit edilmiştir. Dijitalleşme oranı yükseldikçe ülkelerin demokratikleşme hızı yavaşlamakta ve otoriterleşmesi hızlanmakta olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Demokrasi, Dijitalleşme, Teknoloji, İletişim, Karşılaştırmalı Yöntem

ABSTRACT

Technology, which is the product of the struggles of human beings with their survival instinct, is used for different purposes in different historical phases. It is developed, updated and shaped according to the purposes of the people or structures that use it. On the one hand, it plays an important role in shaping the relations and practices of individuals with themselves, each other, the outside world, their future and their past, while on the other hand, it has an impact on the political, cultural, social, economic structures and collective memory of society. Digitalization, the most prominent expression of today's technology, is easily adopted by large masses and disrupts long-standing habits and life practices at the individual and social level. Digitalization affects, changes and transforms many areas from the individual's way of thinking and behavior to the different structures of the social system. The study aims to reveal to what extent and in what direction global digitalization contributes to the democratization processes of countries. In the research, literature review and comparative analysis were preferred. After reviewing the literature on democracy and digitalization, the collected sample data from the democracy index of countries published by Freedom House and The Economist Intelligence Unit from 2006 to 2023 and the digitalization reports of countries published by Archive and Wearesocial within this period were analyzed by comparative method. Data were collected manually from the websites of Freedom House, The Economist Intelligence Unit, Wearesocial and Archive. The collected data were coded, compiled and classified in tables developed in accordance with the purpose of the study. Comparative interpretations, inferences and analyses were made on the graphs created. As a

¹ Corresponding Author: İstanbul Gelişim Üniversitesi, Yeni Medya ve İletişim Bölümü, mbegtimur@gmail.com, ORCID: 0000-0003-4458-3976.

result of the research, an inversely proportional relationship was found between data on digitalization and democratization. As the rate of digitalization increases, the rate of democratization of countries slows down and authoritarianism accelerates.

Keywords: Democracy, Digitalization, Technology, Communication, Comparative Analysis

GİRİŞ

Teknolojinin tarihçesini ilk insanın tarihi kökenlerine kadar götürmek mümkündür. İlkel çağlarda geliştirilen temel araç gereçlerle başlayan teknolojinin serüveni zamanla artarak hızlanmış ve yoğunlaşmıştır. İnsanlığın her evresinde çehre değiştirerek yalnızca hayatta kalma mücadelesi veren insanın temel gereksinimlerine cevap vermekle kalmamış aynı zamanda tarihsel ve toplumsal değişimin ve dönüşümün ardındaki dinamik güç olarak kendini göstermiştir. Teknolojiyi içerisinde üretilip geliştirilen toplumdan bağımsız düşünmek mümkün olmadığı gibi teknoloji toplumsal sistemden etkilenmekte ve aynı zamanda toplumsal sistemin farklı yapılarını etkilemekte ve biçimlendirmektedir. Bir yandan bireylerin kendisiyle, birbirleriyle, dış dünyayla, gelecek ve geçmişleriyle ilgili ilişkilerinin şekillenmesinde önemli rol oynarken, diğer yandan toplumun siyasal, kültürel, sosyal, ekonomik yapıları ve ortak hafızası üzerinde etkili olmaktadır.

Dijitalleşmenin zirvesine doğru ilerlemekte olduğumuz günümüz koşullarını bir bakıma teknoloji kültürü olarak tanımlamak yanlış olmayacaktır. Zira teknoloji kültürü günlük yaşam alışkanlıklarımızdan politik davranışlarımıza, hayal ve düşlerimizden düşünce ve ideolojilerimize, mahrem alanımızdan kamusal alana kadar bireysel ve toplumsal hayatımızın her yanını sarıp sarmalamaktadır. Böylelikle insanların düşünce, kanaat, tutum, söylem, davranış ve toplumsal gerçeklikleri teknoloji tarafından üretilmekte; toplumsal sistemi, kurumları, yapıları ve pratikleri biçimlendirmektedir.

İletişim açısından bakıldığında dijitalleşme, üretici merkezli ve tek yönlü iletişim biçiminin yerine tüketici merkezli, çok yönlü, etkileşimli ve çoğulcu iletişimi mümkün kılmıştır. Böylelikle bireyler kendi düşünce ve kanaatlerini kolayca ifade edebilme, kendilerini ilgilendiren toplumsal konularda kamuoyu oluşturma, benimsediği görüşlere ses verme ve farklı görüşleri eleştirebilme ve nihayetinde demokratikleşme sürecine olumlu katkıda bulunabilme imkanını yakalamıştır. Dolayısıyla dijitalleşmenin toplumsal etkilerini daha iyi kavramak için dijitalleşme ve demokrasi arasındaki ilişkilere odaklanan çalışmalara göz atmakla birlikte somut verilerle aralarındaki ilişkinin incelenmesi ve araştırılması önem arz etmektedir.

1. Araştırma Yöntemi

Araştırmanın amacı: Küresel dijitalleşmenin ülkelerin demokratikleşme süreçlerine ne oranda ve ne yönde katkıda bulunduklarını ortaya koymaktır.

Yöntem: Araştırmada iki aşamalı yöntem izlenmektedir: Literatür taraması ve karşılaştırmalı analiz yöntemi. İlk olarak demokrasi ve dijitalleşmeye ilişkin mevcut literatür incelenerek, araştırmanın kavramsal ve kuramsal çerçevesi belirlenmiştir. Ardından Freedom House ve The Economist Intelligence Unit'in 2006 yılından 2023 yılına kadar yayınladığı ülkelerin demokrasi endeksi ile söz konusu zaman dilimi içerisinde Archive ve Wearesocial'in yayınladığı ülkelerin dijitalleşme raporlarından örneklem olarak seçilen veriler karşılaştırmalı yöntemle analiz edilmiştir. Karşılaştırmalı yöntem, belirli işlevsellğe sahip olan olay, olgu ve değişimlerin ortaya çıkarılmasında etkin olarak kullanılan faktörlerin sınıflandırılmasını, gruplandırılmasını ve açıklanmasını amaçlayan bir araştırma yöntemidir (Aydın & Hanağası, 2017). Başka bir ifadeyle karşılaştırmalı yöntem, belli bir zaman aralığında farklı değişkenler arasındaki ilişki ve etkileşimi ortaya koyarak toplumsal yaşamın farklı yönlerini araştıran ve irdeleyen bir araştırma türüdür. Toplumsal yapının farklı faktörleri arasındaki benzerlikleri ve benzer faktörler arasındaki farklılıkları açıklamaya yarayan bir yöntem olmakla birlikte aynı zamanda farklı etken ve değişkenlerin belli bir toplumsal değişime ve dönüşüme sebep olduğu ve farklı sonuçlar doğurduğu durumlarda en kullanışlı yöntem olarak görülmektedir (Neuman, 2006). Bu bağlamda gün geçtikte artmakta olan dijitalleşmenin demokratik gelişime nasıl bir katkıda

bulunduğunu/bulunmadığını ortaya çıkarmak amacıyla ülkelerin dijitalleşme düzeylerine ilişkin veriler bağımsız değişken; demokratikleşme düzeylerinin bir göstergesi olan demokrasi endeksi ise bağımlı değişken olarak belirlenmiştir. Araştırmanın amacı doğrultusunda gerekli kavram ve kuramsal yaklaşımlara yer verildikten sonra söz konusu değişkenler arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığı ve hangi yönde olduğuna odaklanılmıştır.

Kapsam ve Sınırlılıklar: Ülkelerin demokratik düzeylerine ilişkin veriler 2006 yılından 2023 yılına kadar olan zaman diliminde Freedom House ve The Economist Intelligence Unit'in yayınladığı raporlarla; dijitalleşmeye ilişkin veriler Wearesocial ve Archive'den elde edilen verilerle sınırlı tutulmuştur. 2006 yılından önceki yıllara ait bağımsız ve bağımlı değişkene ilişkin kesintisiz verilere ulaşılamadığından bu tarihten önceki istatistiksel veriler kapsam dışında tutulmuştur.

Evren ve Örneklem: Araştırmanın evreni Freedom House ve The Economist Intelligence Unit'in yayınladığı dünya ülkeleri demokrasi endeksi ile Wearesocial ve Archive'in ülkelerin dijitalleşme düzeylerine ilişkin verilerden oluşmaktadır.

Verilerin Toplanması ve Analizi: Verilerin büyük çoğunluğu Freedom House, The Economist Intelligence Unit, Wearesocial ve Archive'in internet sitelerinden; az bir kısmı da diğer dijital platformlardan manuel olarak toplanmıştır. Toplanan veriler, araştırmanın amacına uygun olarak geliştirilen tablolarda kodlanmış, derlenmiş ve sınıflandırılmıştır. Oluşturulan grafikler üzerinden karşılaştırmalı yorum, çıkarım ve analizler yapılmıştır. Verilerin analizinde Microsoft Excel programı kullanılmıştır.

2. Kavramsal ve Kuramsal Çerçeve

2.1 Demokrasi Kavramı

Yunanca demos (halk, yurttaş, yurttaş kitlesi) ve kratos (yönetim, güç, erk) sözcüklerinden türeyen demokrasi kavramı temelde halkın yönetimi yani "halkın halkı halk için yönetmesi" anlamına gelmektedir. Buradan da anlaşılacağı üzere demokrasinin temel iddiası, halkın kendi kendini yönetmesidir (Beriş, 2006). Fakat demokrasi kavramı tarihsel süreçte farklı toplumsal sistemlerde farklı şekillerde tanımlanmaya ve uygulanmaya çalışılmıştır. Kısaca demokrasi; özgür, eşit seçim hakkı, siyasi partiler arası rekabet, tüm yurttaşlar için sağlıklı bilgi edinme, düşünce, muhalefet ve koalisyon özgürlüğü, oy hakkı sayesinde yöneticilerin düzenli olarak seçimle gelme, seçimle gitme imkânına sahip olduğu bir yönetim biçimidir (Schmidt, 2002).

Bir siyasal rejimin demokratik özellikler sahip olup olmadığını gösteren en önemli nitelikleri şu şekilde özetlemek mümkündür: Birincisi, erkin ya da iktidarın bir kişiye ya da bir zümreye değil, yönetilenlerin ya da toplum üyelerinin tamamına ait olup olmaması; ikincisi, iktidarın kaba kuvvete ve şiddete başvurmadan belli aralıklarla yenilenen seçimlerle değişip değişmemesi; üçüncüsü, siyasi seçimlerin yurttaşların hür iradeleriyle tamamen özgür bir ortamda yapılıyor olup olmamasıdır (Beriş, 2006). Sosyal, hukuki, siyasal, ekonomik ve kültürel farklılıklardan ötürü demokrasiye yönelik geliştirilen tanım ve kuramsal yaklaşımlar ne olursa olsun, özgürlük, eşitlik, siyasal temsil, siyasal katılım ve hak kavramları modern demokrasinin dayandığı en temel ilkelere. Bu ilkelere olmazsa olmaz, özgürlük ve özellikle düşünce ve ifade özgürlüğüdür (Demir, 2010). Farklı bir ifadeyle, demokrasinin odağında hak ve özgürlüklerle donatılmış, her türlü baskı ve dayatmalardan arındırılmış özgür birey yer almakta ve her şey bu odağa göre biçimlenmektedir (Selçuk, 1999). Bireysel hak ve özgürlüklerden başlayarak toplumsal sistemin bütün yapılarına kadar sirayet edebilecek olan demokrasi aslında özgürlük üzerine oturtulmaktadır.

2.2 Dijitalleşme

Dördüncü Sanayi Devrimi (Endüstri 4.0) olarak nitelendirilen dijitalleşme, bireysel analog bilgi akışlarının dijital bitlere dönüştürülmesidir (Schumacher, 2016). Farklı bir deyişle dijitalleşme, metin, fotoğraf, video, ses gibi farklı formatlardaki her türlü verinin bilgisayar temelli ağ aracılığıyla “bit”lere (0 ve 1’lere) dönüştürülmesi olarak tanımlanmaktadır (Törenli, 2005). Schlaepfer (2015), dijitalleşmenin hem teknik hem de sosyal yönüne vurgu yapmaktadır. Teknik açıdan dijitalleşme, verilerin elektronik cihazlar tarafından okunabilir bir biçimde toplanmasını, kaydedilmesini ve işlenmesini sağlayan bir olgudur (Fidan, 2024). Sosyal açıdan ise dijitalleşme, insanların iletişim kurma metotları, bilgiye erişme yolları, çalışma biçimleri, tüketim alışkanlıkları ve yaşam pratiklerindeki değişim ve yeni bir evreden ibarettir.

Söz konusu dönüşüm ve değişim sadece belirli alanlarda değil, belki yaşamın tüm safhalarında belirmektedir (Castells, 2016). Dijitalleşmenin etkileri öncelikle ekonomik, politik, kültürel ve sosyal alanlarda daha belirgin biçimde görülmektedir (Vogelsang, 2010). Zira dijitalleşme, ekonomik yapıları, üretim ilişkilerini ve süreçlerini, meslek tanımlarını, sosyokültürel ve politik yapıları da dönüştürmekte ve bu dönüşümün merkezinde bilginin toplanmasında, depolanmasında, işlenmesinde, dağıtımında ve kullanımında sağlanan kolaylıklar yer almaktadır (Yankın, 2019).

2.3 Dijitalleşme ve Demokrasi İlişisine Yönelik Kuramsal Yaklaşımlar

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin demokrasi üzerindeki etkilerini inceleyen yaklaşımlardan Siber Demokrasi Kuramı, dijitalleşmenin demokratik katılımı artırabileceğini, bireylerin siyasi süreçlerde daha fazla aktif olmalarını ve düşüncelerini daha özgürce ifade etmelerini mümkün kılacağını ve geleneksel demokratik sistemleri daha şeffaf ve hesap verebilir hale getirebileceğini savunmaktadır (Kaczmarczyk, 2010). Kuramın temel varsayımlarına göre dijitalleşme: 1) Katılımcı demokrasiye katkı sağlamakta, 2) Bilgiye erişim ve şeffaflığı artırmakta, 3) Alternatif iletişim araçları ve fikir çeşitliliği sunmakta, 4) Yurttaşların karar alma süreçlerine katılımını kolaylaştırmakta, 5) Dijital aktivizm ve siber protestolara imkân vermektedir (Thakur, 2010). Kurama yönelik bazı eleştiriler ileri sürülmektedir. Bu eleştiriler arasında dijitalleşmenin dijital bölünmeye yol açacağı, manipülasyon ve dezenformasyonu kolaylaştıracağı, siber güvenlik ve mahremiyet sorunlarına sebep olacağı, klikativizm ve yüzeysel katılımı yaygınlaştıracağı gibi endişeler yer almaktadır (Barth & Schlegelmilch, 2014).

Dijitalleşmenin ekonomik, siyasi ve kültürel alanları nasıl dönüştürdüğü üzerine yoğunlaşan yaklaşımlardan biri de Manuel Castells (2004) tarafından geliştirilen Ağ Toplumu (Network Society) yaklaşımıdır. Bu yaklaşıma göre bilgi temelli şekillenen yeni toplum düzeninde fiziksel üretimden çok bilgi üretimi ve dijital ağlar ekonomik büyümenin merkezindedir. Zaman ve mekân sınırlarını aşan dijitalleşme bireylerin her türlü bilgiye anında erişmesini sağlamakta, insanları, kurumları ve devletleri birbirlerine bağlamaktadır. Geleneksel merkezi yönetim yapıları esnek ve yatay bağlantılara sahip ağ sistemlerine dönüşmektedir. Bireysel kimlikler ve kültürel değerler ağ aracılığıyla şekillenmekte ve üretilmektedir. Demokrasi daha şeffaf ve katılımcı hale gelmektedir (Castells & Cardoso, 2005).

Tekno Demokrasi, E-Demokrasi ve Dijital Demokrasi yaklaşımlarına göre, bireylerin teknolojik araçlar aracılığıyla karar alma süreçlerine aktif katılım sağlayabileceği öngörülmektedir (Coleman & Norris, 2005). Yapay zekâ ve algoritmaların bu süreçlerde daha etkin rol oynayabileceği varsayımına dayanan Algoritmik Demokrasi modeli ise dijitalleşme, veri analizi, dijital katılım, akıllı referandum, algoritmik şeffaflık ve açık veri gibi uygulamalarla yöneticilerin karar alma süreçlerinin yönetilenler tarafından denetlenmesinin olanaklı olacağını savunmaktadır (Fry, 2018). Algoritma sayesinde yönetilenlerin ihtiyaç ve talepleri tarafsız ve objektif bir şekilde değerlendirilecek ve karşılanacaktır. Seçmenler algoritma ve yapay zekâ aracılığıyla adayların vaatlerini ve geçmiş performanslarını analiz ederek kendilerini en iyi şekilde temsil edecek adayları seçebilecektir (Noble, 2018).

Yukarıdaki yaklaşım ve varsayımların aksine, dijitalleşmenin antidemokratik ve otoriter yapıların oluşmasına ve güçlenmesine yol açacağı yönünde bazı yaklaşımlar bulunmaktadır. Bu yaklaşımlara göre dijitalleşme sonucunda ortaya çıkması muhtemel olan Dijital Otoriterlik, siyasi rejimlerin dijital araçları demokratik katılımı güçlendirme amaçlı değil, belki vatandaşların düşünce ve eylemlerini şekillendirmek için gözetim, baskı, manipülasyon ve sansür yöntemleriyle kullanarak otoritesini sürdürmesini ve pekiştirmesini kolaylaştıracaktır (Khalil, 2020). Feldstein (2021), dijital otoriterleşmenin gözetim, sansür, manipülasyon, taciz, siber saldırılar ve sosyal medya kullanıcılarını hedef alma gibi altı farklı boyutundan söz etmektedir. Dijital Otoriterlik genellikle yapay zekâya temelli araçlarla yapılmaktadır. Yapay zekâ aracılığıyla bireylerin duygu, düşünce, tutum ve davranışları tespit edilmekte, sınıflandırılmakta ve analiz edilmektedir. Güç/iktidar sahipleri insanlar üzerinde takip ve gözetim sistemi oluşturmakta ve toplumu kendi kurallarıyla yeniden düzenleyebilmekte ve inşa edebilmektedir (Oğuz, 2018). Bu bağlamda MacKinnon (2012), otoriter rejimlerin dijital teknolojilere sağladığı uyumu “Otoriterliğin Şebekeleşmesi” olarak adlandırmaktadır.

Bireyler üzerinde kurulan dijital kontrol mekanizmaları otoriter rejimlerin güçlenmesine ve panoptik sistemlerle mahremiyetin tamamen ortadan kalkmasına neden olmaktadır (Deibert, 2021). Özellikle Doğu ve Orta Asya, Orta Doğu, Afrika ve Latin Amerika’daki birçok otoriter iktidarlar, vatandaşlarını kontrol etmek ve rejimlerini güçlendirmek için dijital teknolojiyi etkin biçimde kullanmaktadır (Shambaugh, 2016). Feldstein (2021)’in araştırmasına göre 176 ülkeden 75’nin yapay zekâ aracılığıyla gözetleme uygulamalarını kullandığını ortaya koymaktadır. Çin, teknolojiyi yalnızca ekonomik kalkınmayı sağlamak amacıyla değil, aynı zamanda toplumu kontrol etmek için de bir araç olarak kullanmaktadır. Ayrıca Çin hükümeti, dijital otoriterlik uygulamalarını yalnızca kendi topraklarında kullanmakla kalmayıp uluslararası iş birlikleriyle diğer ülkelere ve coğrafyalara da yaymaktadır (Mozur, 2019). Bu durum, dijital otoriterliğin küresel bir sorun haline gelmesine neden olmakta ve dijitalleşmenin demokratikleşme süreçlerine yönelik olumlu etkileri hakkında kuşku uyandırmaktadır.

3. Verilerin Karşılaştırılmalı Yöntemle Analizi

Araştırma verileri 5 Ağustos 2024 tarihinden 26 Ağustos 2024 tarihine kadar olan veri toplama sürecinde Freedom House, The Economist Intelligence Unit, Archive, Wearesocial ve diğer kaynaklardan manuel olarak toplanmıştır. Ülkelerin demokrasi endeksine ilişkin bütün veriler ayrı bir başlık altında ve dijitalleşmeye ilişkin veriler ayrı başlık altında toplandıktan ve söz konusu zaman diliminde nasıl değişiklik gösterdiklerini ortaya koyduktan sonra değişkenler arasında yıllara göre anlamlı bir ilişkinin olup olmadığı üzerinden analizler yürütülmüştür.

3.1 Freedom House ve The Economist Intelligence Unit’in Demokrasi Endeksi

Freedom House, 1974 yılından beri sivil özgürlük ve siyasi haklar ekseninde geliştirdikleri demokrasi ve özgürlük ölçeğiyle ülkelerin özgürlük düzeylerini ölçülemektedir. Ölçümleme kriterleri büyük ölçüde BM Genel Kurulu tarafından 1948 yılında kabul edilen İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’nden türetilmektedir. Söz konusu kriterler coğrafi konum, etnik veya dini yapı ya da ekonomik gelişmişlik düzeyine bakılmaksızın tüm ülkeler ve bölgeler için geçerli olduğu önermesine dayanmaktadır. Kullanılan ölçümleme metodunda tüm insanlar için özgürlüğün en iyi liberal demokratik toplumlarda elde edilebileceği varsayımından hareket edilmektedir. Sivil özgürlük için 0-60 ve siyasal haklar için 0-40 arasında puan atandıktan sonra ülkeler “Özgür”, “Kısmen Özgür” ve “Otoriter” (Freedom House, 2024) olarak üç sınıfta kategorize edilmektedir.

Tablo 1. Freedom House'un Dünya Ülkeleri Özgürlük Endeksi

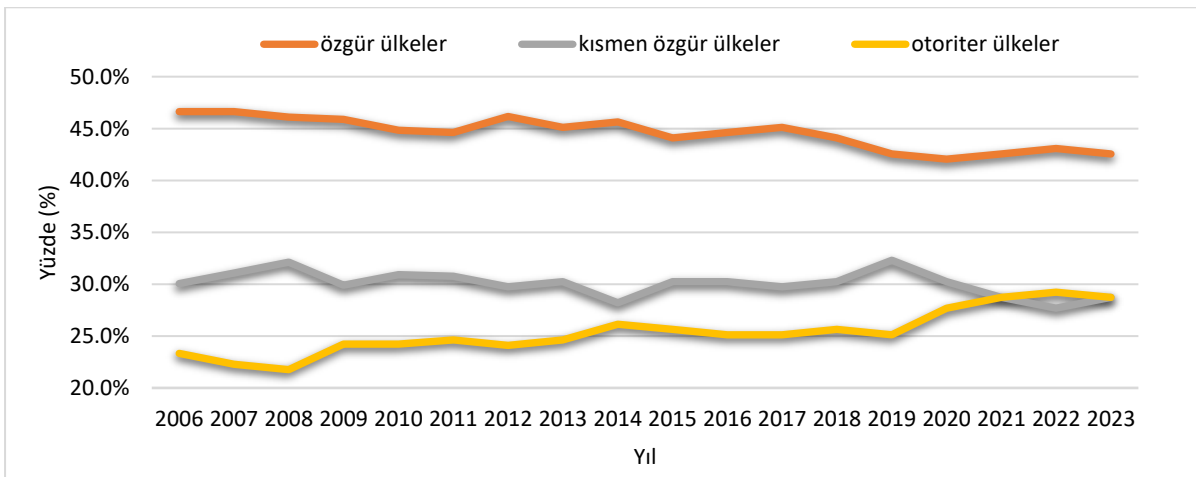
Yıl	Toplam Ülke Sayısı	Özgür Ülkeler		Kısmen Özgür Ülkeler		Otoriter Ülkeler	
		Ülke Sayısı	Yüzde	Ülke Sayısı	Yüzde	Ülke Sayısı	Yüzde
2006	193	90	46,63%	58	30,05%	45	23,32%
2007	193	90	46,63%	60	31,09%	43	22,28%
2008	193	89	46,11%	62	32,12%	42	21,76%
2009	194	89	45,88%	58	29,90%	47	24,23%
2010	194	87	44,85%	60	30,93%	47	24,23%
2011	195	87	44,62%	60	30,77%	48	24,62%
2012	195	90	46,15%	58	29,74%	47	24,10%
2013	195	88	45,13%	59	30,26%	48	24,62%
2014	195	89	45,64%	55	28,21%	51	26,15%
2015	195	86	44,10%	59	30,26%	50	25,64%
2016	195	87	44,62%	59	30,26%	49	25,13%
2017	195	88	45,13%	58	29,74%	49	25,13%
2018	195	86	44,10%	59	30,26%	50	25,64%
2019	195	83	42,56%	63	32,31%	49	25,13%
2020	195	82	42,05%	59	30,26%	54	27,69%
2021	195	83	42,56%	56	28,72%	56	28,72%
2022	195	84	43,08%	54	27,69%	57	29,23%
2023	195	83	42,56%	56	28,72%	56	28,72%

Tablo 1’de görüldüğü üzere FH’un 2006 yılında 193 ülkeyle ilgili yayınladığı rapora göre “Özgür Ülkeler” olarak endekslenen ülke sayısı toplam ülke sayısının %46,63’ünü oluştururken, 2010 yılında %44,85’ini, 2015 yılında %44,10’unu, 2020 yılında %42,05’ini ve 2023 yılında ise topla ülke sayısının %42,56’sını oluşturmaktadır. 2006 yılından 2023 yılına kadar olan zaman diliminde “Özgür Ülkeler” olarak endekslenen ülkelerin sayısında %4 oranında bir düşüş gözlemlenmektedir.

“Kısmen Özgür Ülkeler” olarak endekslenen ülkelerin toplam ülke sayısı içindeki oranı 2006 yılında %30,05, 2010 yılında %30,93, 2015 yılında %30,26, 2020 yılında da %30,26 ve 2023 yılında ise %28,72 oranında olmuştur. 2006 yılından 2020 yılına kadar gözlemlenebilir bir değişiklik sergilemeyen “Kısmen Özgür Ülkeler”in oranı 2021, 2022 ve 2023 yıllarında %2 civarında bir düşüş sergilemektedir.

“Otoriter Ülkeler” olarak endekslenen ülkelerin toplam ülke sayısı içindeki oranı 2006 yılında %23,32 iken, 2010 yılında %24,23’e, 2015 yılında %25,64’e, 2020 yılında %27,69’a ve 2023 yılında ise %28,72’ye yükselmiştir. Söz konusu zaman diliminde sürekli olarak artan “Otoriter Ülkeler”in sayısı 18 yılda %5,5 oranında yükselme göstermektedir.

Grafik 1. FH Dünya Ülkeleri Özgürlük Endeksinin Yıllara Göre Seyri

FH Dünya Ülkeleri Özgürlük Endeksinin yıllara göre seyrine bakıldığında; 2006 yılından 2023 yılına kadar olan zaman diliminde “Özgür Ülkeler” olarak endekslenen ülkelerin sayısı yavaş ama sürekli olarak azalış sergilerken “Otoriter Ülkeler”in sayısı yavaş ama sürekli olarak yükselmekte ve “Kısmen Özgür Ülkeler”in sayısı ise aynı eksen etrafında inişli çıkışlı seyretilmektedir.

Economist Group'un araştırma ve analiz birimi olan The Economist Intelligence Unit (EIU) dünya çapında şirketler, hükümetler, finans kurumları ve akademik kuruluşlar için analiz ve raporlar hazırlamaktadır. İş ve siyaset dünyası ile ilgili önemli konularda bilgi ve kaynak sunmaktadır. Bununla birlikte The Economist Intelligence Unit ülkelerin demokratiklik düzeylerini ölçmek ve değerlendirmek amacıyla Demokrasi Endeksi raporu hazırlamakta ve yayınlamaktadır. EIU Demokrasi Endeksi esasında beş farklı kategori (seçim süreci ve çoğulculuk, devlet kurumlarının işleyişi, siyasi katılım, siyasi kültür ve sivil özgürlükler) çerçevesinde oluşturulan ölçeklere dayanmaktadır. Ülkelere söz konusu kategoriler üzerinden 0 (totaliter) ile 10 (demokratik) arasında puan verilmektedir. Her ülke elde ettiği puana göre “Tam Demokrasi”, “Kusurlu Demokrasi”, “Hibrit Rejim” ve “Otoriter Rejim” şeklinde kategorize edilmektedir (The Economist Intelligence Unit, 2024).

Tablo 2. EIU Demokrasi Endeksinde “Tam Demokrasiler”

Yıl	Toplam Ülke Sayısı	Ülke Sayısı	Yüzde (%)	Toplam Nüfus İçindeki Oran (%)	Puan Aralığı
2006	167	29	17,2%	13,6%	7,96-9,88
2007	167	30	18,0%	14,0%	7,98-9,88
2008	167	30	18,0%	14,4%	7,96-9,88
2009	167	28	17,2%	14,2%	7,96-9,93
2010	167	26	15,6%	12,3%	8,02-9,80
2011	167	25	15,0%	11,3%	8,02-9,80
2012	167	25	15,0%	11,3%	8,02-9,93
2013	167	25	15,0%	11,0%	8,02-9,93
2014	167	24	14,4%	12,5%	8,03-9,93
2015	167	20	12,0%	8,9%	8,05-9,93
2016	167	19	11,4%	4,5%	8,17-9,93
2017	167	19	11,4%	4,5%	8,08-9,87
2018	167	20	12,0%	4,5%	8,07-9,87
2019	167	22	13,2%	5,7%	8,03-9,87
2020	167	22	13,2%	6,4%	8,01-9,81
2021	167	21	12,6%	6,3%	8,07-9,75
2022	167	20	12,1%	6,2%	8,03-9,81
2023	167	21	12,6%	6,2%	8,07-9,81

Tablo 2’den anlaşılacağı üzere, EIU Demokrasi Endeksinde “Tam Demokrasiler” olarak endekslenen ülkelerin sayısı 2006 yılında toplam ülke sayısının %17,2’sini oluştururken, 2010 yılında %15,6’sını, 2015 yılında %12,0’ını, 2020 yılında %13,2’sini ve 2023 yılında ise %12,6’sını oluşturmaktadır. 2006 yılından 2023 yılına kadar sürekli olarak düşüş gösteren “Tam Demokrasiler”in sayısı 18 yılda toplam %5,4 oranında azalmıştır.

“Tam Demokrasiler” olarak endekslenen ülkelerin nüfusunun toplam nüfus içindeki oranlarına bakıldığında, aynı şekilde sürekli olarak düşüş sergilediği ve 2006 yılından 2023 yılına kadar %7,4 oranında bir düşüş olduğu gözlemlenmektedir.

Ülkelerin puan aralığına bakıldığında, 2006 yılında en düşük puan 7,96 ve en yüksek puan 9,88 ilken, 2010 yılında en düşük puan 8,02 ve en yüksek puan 9,80, 2020 yılında en düşük puan 8,01 ve en yüksek puan 9,81, 2023 yılında ise en düşük puan 8,07 ve en yüksek puan 9,81 olmuştur. Yani “Tam Demokrasiler”in söz konusu zaman diliminde aldığı en düşük puanlarda küçük bir yükseliş gözlemlenirken, en yüksek puanlarda az miktarda düşüş gözlemlenmektedir.

Tablo 3. EIU Demokrasi Endeksinde “Kusurlu Demokrasiler”

Yıl	Toplam Ülke Sayısı	Ülke Sayısı	Yüzde (%)	Toplam Nüfus İçindeki Oranı (%)	Puan Aralığı
2006	167	54	32,3%	38,3 %	5,98-7,91
2007	167	53	31,7%	38,1 %	5,98-7,91
2008	167	50	29,9%	35,5 %	6,06-7,91
2009	167	52	31,1%	41,0%	6,06-7,91
2010	167	53	31,7%	37,2%	6,01-7,94
2011	167	53	31,7%	37,1%	6,02-7,92
2012	167	54	32,3%	37,2%	6,00-7,92
2013	167	54	32,4%	36,0%	6,00-7,98
2014	167	52	31,1%	35,5%	6,03-7,94
2015	167	59	35,3%	39,5%	6,01-7,98
2016	167	57	34,1%	44,8%	6,01-7,99
2017	167	57	34,1%	45,1%	6,02-8,0
2018	167	55	32,9%	43,2%	6,03-8,0
2019	167	54	32,3%	42,7%	6,02-8,0
2020	167	52	31,1%	41,0%	6,01-7,99
2021	167	53	31,7%	39,3%	6,02-7,99
2022	167	48	28,7%	37,3 %	6,10-7,97
2023	167	50	29,9%	37,6%	6,0-7,98

Tablo 3 verileri incelendiğinde; EIU Demokrasi Endeksinde “Kusurlu Demokrasiler” olarak endekslenen ülkelerin sayısı 2006 yılında toplam ülke sayısının %32,3’ünü oluştururken, 2010 yılında %31,7’sini, 2015 yılında %35,3’ünü, 2020 yılında %31,1’ini ve 2023 yılında ise %29,9’unu oluşturmaktadır. 2006 yılından 2014 yılına kadar “Kusurlu Demokrasiler”in sayısında gözle görülür bir değişiklik gözlemlenmezken 2015, 2016 ve 2017 yıllarında %4 oranında bir artış sergilendikten sonra 2018 yılında 2023 yılına kadar sürekli olarak düşüş görülmektedir.

“Kusurlu Demokrasiler” olarak endekslenen ülkelerin nüfusunun toplam nüfus içindeki oranlarına bakıldığında, iniş çıkışlı bir hareketlilik sergilendiğinden süreklilik ve anlamlılık arz eden bir değişiklik gözlemlenmemektedir.

“Kusurlu Demokrasiler”in puan aralığına bakıldığında, 2006 yılında en düşük puan 5,98 ve en yüksek puan 7,91, 2010 yılında en düşük puan 6,01 ve en yüksek puan 7,94, 2015 yılında en düşük puan 6,01 ve en yüksek puan 7,98, 2020 yılında en düşük puan 6,01 ve en yüksek puan 7,99, 2023 yılında ise en düşük puan 6,0 ve en yüksek puan 7,98 olarak tespit edilmiştir. Söz konusu zaman diliminde “Kusurlu Demokrasiler”in en düşük ve en yüksek puan hareketliliğinde gözle görülür ve anlamlı bir değişikliğin olduğunu söylemek pek olası değildir.

Tablo 4. EIU Demokrasi Endeksinde “Hibrit Rejimler”

Yıl	Toplam Ülke Sayısı	Ülke Sayısı	Yüzde (%)	Toplam Nüfus içindeki Oranı (%)	Puan Aralığı
2006	167	30	18,0%	10,5%	4,01-5,91
2007	167	31	19,1%	12,0%	4,01-5,91
2008	167	32	21,6%	15,2%	4,0-5,91
2009	167	36	21,6%	15,2%	4,0-5,91
2010	167	33	19,8%	14,0%	4,0-5,92
2011	167	36	21,6%	13,6%	4,0-5,94
2012	167	37	22,2%	14,4%	3,96-5,91
2013	167	36	21,5%	16,0%	4,02-5,95
2014	167	39	23,4%	14,4%	4,02-5,94
2015	167	37	22,2%	17,5%	4,0-5,92
2016	167	40	24,0%	18,0%	4,02-5,99
2017	167	39	23,4%	16,7%	4,02-5,98
2018	167	39	23,4%	16,7%	4,06-5,98
2019	167	37	22,2%	16,0%	4,01-5,97
2020	167	36	21,1%	15,0%	4,10-5,99
2021	167	37	22,2%	17,3%	4,03-5,99
2022	167	38	22,9%	18,1%	4,03-5,99
2023	167	37	22,2%	16,2%	4,14-5,87

Tablo 4’te görüldüğü üzere; “Hibrit Rejimler” olarak endekslenen ülkelerin sayısı 2006 yılında toplam ülke sayısının %18,0’ini oluştururken, 2010 yılında bu oran %19,8’e, 2015 yılında %22,2’ye yükselmiş, 2020 yılında %21,1’e inmiş ve 2023 yılında ise %22,2’ye yükselmiştir. 2006 yılından 2023 yılına kadar “Hibrit Rejimler”in sayısının sürekli ama yavaş bir hızla yükseldiği ve toplamda %4,2 oranında bir artış olduğu gözlemlenmektedir.

“Hibrit Rejimler”in toplam nüfus içindeki oranlarına bakıldığında, 2006 yılında %10,5 olan bu oran 2010 yılında %14,0’e, 2015 yılında %17,5’e, 2020 yılında %17,3’e yükselmiş ve 2023 yılında %16,2’ye inmiştir. Yıllara göre sürekli artış gösteren “Hibrit Rejimler”in toplam nüfus içindeki oranı söz konusu zaman diliminde yaklaşık %6 oranında yükselmiştir.

“Hibrit Rejimler”in en düşük ve en yüksek puan aralığına bakıldığında; yıllara göre gözle görülür ve anlamlı bir hareketlilik göze çarpmamaktadır.

Tablo 5. EIU Demokrasi Endeksinde “Otoriter Rejimler”

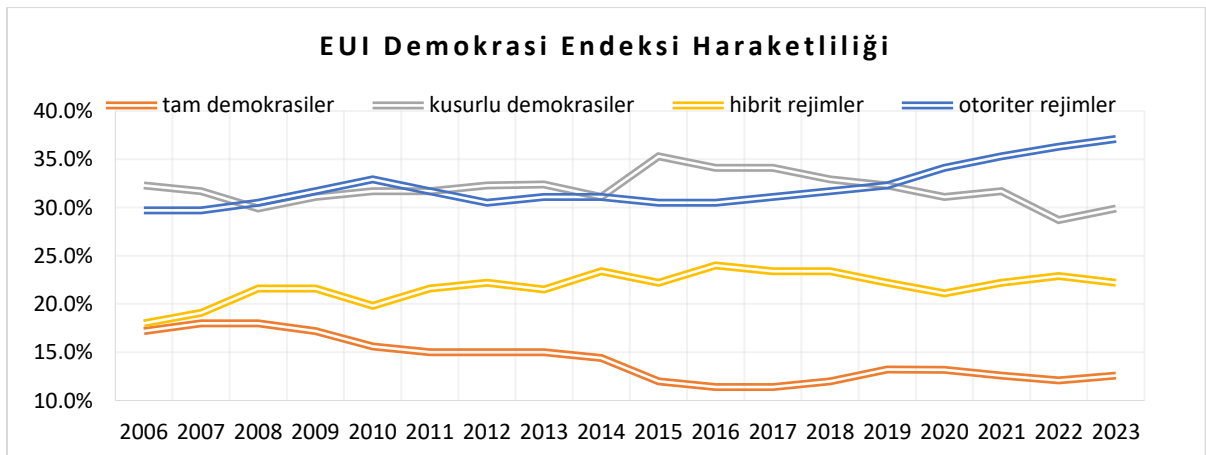
Yıl	Toplam Ülke Sayısı	Ülke Sayısı	Yüzde (%)	Toplam Nüfus İçindeki Oranı (%)	Puan Aralığı
2006	167	50	29,7%	35,2%	1,03-3,92
2007	167	50	29,7%	35,0%	1,04-3,93
2008	167	51	30,5%	34,9%	0,86-3,93
2009	167	53	31,7%	35,5%	0,86-3,93
2010	167	55	32,9%	36,5%	1,08-3,94
2011	167	53	31,7%	38,0%	1,08-3,95
2012	167	51	30,5%	37,1%	1,08-3,93
2013	167	52	31,1%	37,0%	1,08-3,94
2014	167	52	31,1%	37,6%	1,08-4,0
2015	167	51	30,5%	34,1%	1,08-3,96
2016	167	51	30,5%	32,7%	1,08-3,96
2017	167	52	31,1%	34,0%	1,08-3,93
2018	167	53	31,7%	35,6%	1,08-3,93
2019	167	54	32,3%	35,6%	1,08-3,93
2020	167	57	34,1%	36,6%	1,08-3,93
2021	167	59	35,3%	37,1%	0,32-3,94
2022	167	61	36,3%	37,9%	0,32-3,96
2023	167	62	37,1%	39,4%	0,26-3,70

Tablo 5’ten anlaşılacağı üzere; EIU Demokrasi Endeksinde “Otoriter Rejimler” olarak endekslenen ülkelerin sayısı 2006 yılında toplam ülke sayısının %29,7’sini oluştururken, 2010 yılında %32,9’unu, 2015 yılında %30,5’ini, 2020 yılında %34,1’ini ve 2023 yılında ise %37,1’ini oluşturmaktadır. 2006 yılından 2018 yılına kadar olan süreçte otoriter rejimlerin sayısında çok az bir artış gözlemlenirken 2019 yılından 2023 yılına kadar olan zaman diliminde hızlı ve sürekli bir yükselişle yaklaşık %7,5 oranında bir artış söz konusudur.

“Otoriter Rejimler” olarak endekslenen ülkelerin nüfusunun toplam nüfus içindeki oranlarına bakıldığında, 2016 ve 2017 yılına ait veriler müstesna tutulduğunda diğer yıllara ait verilerin sürekli olarak artış gösterdiği ve toplamda %4 oranında yükseldiği görülmektedir.

“Otoriter Rejimler”in puan aralığına bakıldığında, en düşük puan hareketliliği 2006 yılından 2020 yılına kadar olan süreçte aynı çizgide devam ederken 2021 yılından itibaren ani düşüş sergilemiş ve 2023 yılında en düşük puan sınırı 0,26’ya kadar inmiştir, en yüksek puan hareketliliğinde ise söz konusu zaman diliminde gözle görülür ve anlamlı bir değişiklik gözlemlenmemektedir.

Grafik 2. EIU Demokrasi Endeksinin Yıllara Göre Seyri

EIU Demokrasi Endeksinin yıllara göre seyri incelendiğinde; söz konusu zaman diliminde “Tam Demokrasiler”in sayısı gözle görülür ölçüde azalırken, “Otoriter Rejimler”in sayısı aksine artış göstermiş, “Hibrit Rejimler”in sayısı %4 civarında yükselmiş ve “Kusurlu Demokrasiler”in sayısında göze çarpıcı anlamli bir değişiklik görülmemiştir.

3.2 Dijitalleşme ile İlgili Veriler

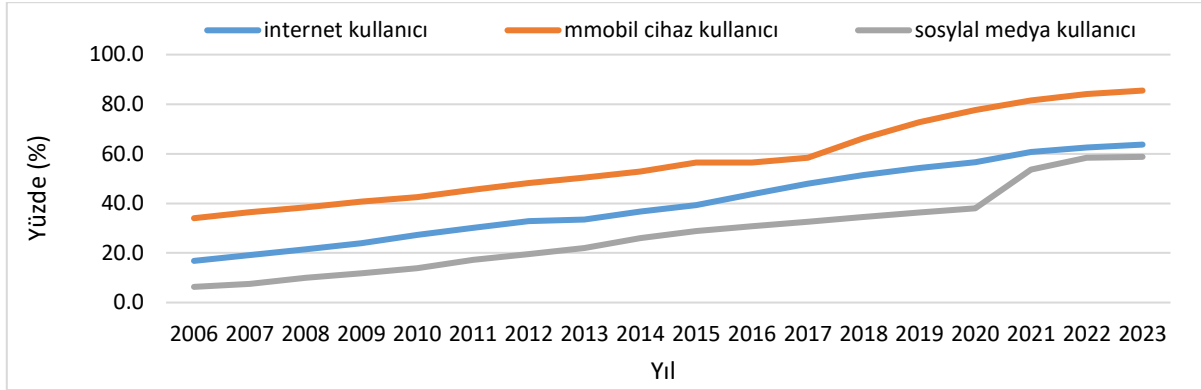
Dijitalleşmeye ilişkin veriler Archive, Wearesocial ve diğer dijital platformlardan toplanmıştır. Ülkelerin dijitalleşme düzeylerinin ölçüldüğü spesifik ve standart parametreler bulunmadığından, internet, mobil cihaz ve sosyal medya, akıllı telefon, diz üstü bilgisayar, tablet, akıllı saat, akıllı TV ve VR cihazların kullanım oranları birer dijitalleşme göstergesi olarak varsayılmıştır.

Tablo 6. İnternet, Mobil Cihaz ve Sosyal Medya Kullanımı

Yıl	İnternet		Mobil Cihaz		Sosyal Medya		Dünya Nüfusu (Milyar)
	Kullanıcı Sayısı (Milyar)	Yüzde (%)	Kullanıcı Sayısı (Milyar)	Yüzde (%)	Kullanıcı Sayısı (Milyar)	Yüzde (%)	
2006	1,116	16,8	2,259	34,0	0,42	6,3	6,64
2007	1,288	19,1	2,454	36,5	0,51	7,6	6,73
2008	1,46	21,4	2,615	38,4	0,68	10,0	6,81
2009	1,655	24,0	2,812	40,8	0,81	11,7	6,9
2010	1,908	27,3	2,974	42,5	0,97	13,9	6,99
2011	2,13	30,1	3,217	45,5	1,22	17,3	7,07
2012	2,355	32,9	3,453	48,2	1,4	19,6	7,16
2013	2,431	33,5	3,652	50,4	1,59	21,9	7,25
2014	2,692	36,7	3,88	52,9	1,91	26,0	7,34
2015	2,916	39,2	4,197	56,5	2,14	28,8	7,43
2016	3,282	43,7	4,241	56,5	2,307	30,7	7,51
2017	3,64	47,9	4,435	58,4	2,48	32,6	7,6
2018	3,95	51,4	5,095	66,3	2,65	34,5	7,68
2019	4,212	54,3	5,643	72,7	2,82	36,3	7,76
2020	4,418	56,6	6,055	77,6	2,96	37,9	7,8
2021	4,758	60,8	6,378	81,5	4,2	53,6	7,83
2022	4,95	62,6	6,648	84,0	4,62	58,4	7,91
2023	5,16	63,7	6,925	85,5	4,76	58,8	8,1

Tablo 6 incelendiğinde; 2006 yılında internet kullanımı dünya nüfusunun ancak %16,8’ini oluştururken, 2010 yılında bu oran %27,3’e, 2015 yılında %39,2’ye, 2020 yılında %56,6’ya ve 2023 yılında ise %63,70’e yükselmiştir. Mobil cihaz kullanımı ise 2006 yılında %34,0 iken, 2010 yılında %42,5, 2015 yılında %56,5, 2020 yılında %77,6 ve 2023 yılında 85,5 oranında olmuştur. 2006 yılında dünya genelinde sosyal medya kullanıcısı toplam nüfusun sadece %6,3’ünü oluştururken, 2010 yılında bu oran %13,9’a, 2015 yılında %28,8’e, 2020 yılında %37,9’a ve 2023 yılında ise %58,8’e yükselmiştir.

Grafik 3. İnternet, Mobil Cihaz ve Sosyal Medya Kullanımının Genel Seyri

Grafik 3'ün genel seyrine bakıldığında; söz konusu zaman diliminde dünyada internet, mobil cihaz ve sosyal medya kullanıcı sayısı her geçen yıl sürekli ve benzer hızla artış göstermekle birlikte mobil cihaz kullanımının 2017 yılından itibaren ve sosyal medya kullanımının 2020 yılından itibaren ani bir yükselişe devam ettiği göze çarpmaktadır.

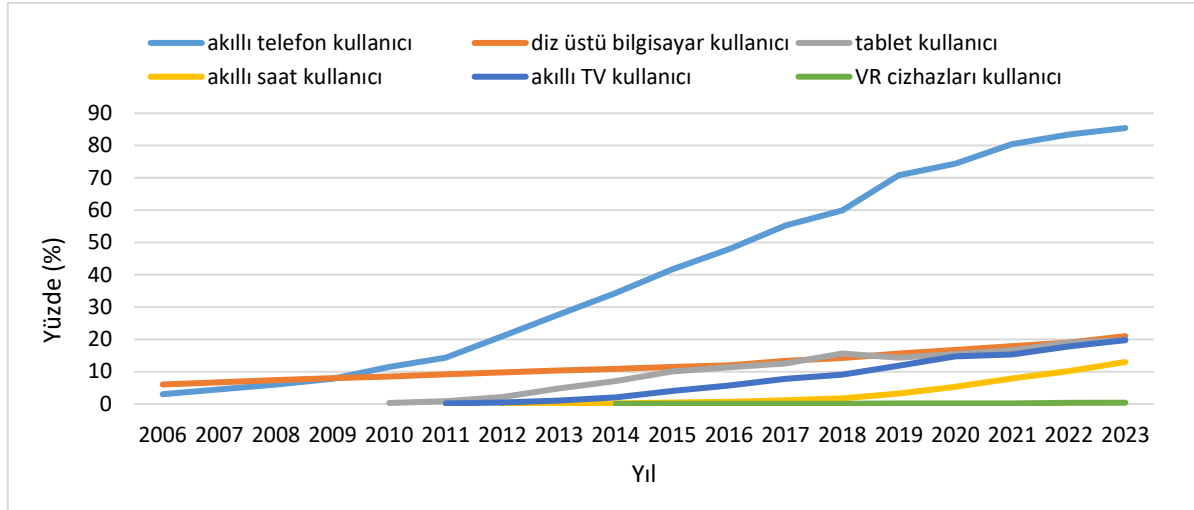
Tablo 7. Dünyada Belli Başlı Dijital Cihazların Kullanımı

Yıl	Dünya Nüfusu (Milyar)	Akıllı Telefon		Diz Üstü Bilgisayar		Tablet		Akıllı Saat		Akıllı TV		VR Cihazları	
		Kullanıcı Sayısı (Milyar)	Yüzde (%)	Kullanıcı Sayısı (Milyar)	Yüzde (%)	Kullanıcı Sayısı (Milyar)	Yüzde (%)	Kullanıcı Sayısı (Milyar)	Yüzde (%)	Kullanıcı Sayısı (Milyar)	Yüzde (%)	Kullanıcı Sayısı (Milyar)	Yüzde (%)
2006	6,64	0,2	3,0	0,4	6,0	-	-	-	-	-	-	-	-
2007	6,73	0,3	4,5	0,45	6,7	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	6,81	0,41	6,0	0,5	7,3	-	-	-	-	-	-	-	-
2009	6,9	0,54	7,8	0,55	8,0	-	-	-	-	-	-	-	-
2010	6,99	0,8	11,4	0,59	8,4	0,02	0,3	-	-	-	-	-	-
2011	7,07	1,01	14,3	0,65	9,2	0,06	0,8	-	-	0,01	0,1	-	-
2012	7,16	1,5	20,9	0,7	9,8	0,15	2,1	0,0001	0,0	0,03	0,4	-	-
2013	7,25	2,01	27,7	0,75	10,3	0,35	4,8	0,001	0,0	0,074	1,0	-	-
2014	7,34	2,52	34,3	0,8	10,9	0,52	7,1	0,01	0,1	0,15	2,0	0,0001	0,00
2015	7,43	3,1	41,7	0,85	11,4	0,75	10,1	0,03	0,4	0,3	4,0	0,0005	0,01
2016	7,51	3,6	47,9	0,9	12,0	0,85	11,3	0,05	0,7	0,43	5,7	0,001	0,01
2017	7,6	4,2	55,3	1,01	13,3	0,95	12,5	0,09	1,2	0,59	7,8	0,002	0,03
2018	7,68	4,6	59,9	1,09	14,2	1,2	15,6	0,13	1,7	0,7	9,1	0,004	0,05
2019	7,76	5,5	70,9	1,21	15,6	1,11	14,3	0,25	3,2	0,92	11,9	0,008	0,10
2020	7,8	5,8	74,4	1,3	16,7	1,2	15,4	0,41	5,3	1,15	14,7	0,012	0,15
2021	7,83	6,3	80,5	1,4	17,9	1,3	16,6	0,62	7,9	1,2	15,3	0,015	0,19
2022	7,91	6,6	83,4	1,5	19,0	1,5	19,0	0,80	10,1	1,41	17,8	0,025	0,32
2023	8,1	6,92	85,4	1,7	21,0	1,6	19,8	1,05	13,0	1,6	19,8	0,03	0,37

Dünyada belli başlı dijital cihazların kullanım oranlarını gösteren Tablo 7'de görüleceği üzere; 2006 yılında dünya nüfusunun sadece %3'ü akıllı telefon kullanıyorken, 2010 yılında %11,4'ü, 2015 yılında %41,7'si, 2020 yılında %74,4'ü ve 2023 yılında ise dünya nüfusunun %85,4'ü akıllı telefon kullanmaktadır. Dizüstü bilgisayar kullananların toplam nüfus içindeki oranı 2006 yılında %6 iken, 2010 yılında bu oran %8,4'e, 2015 yılında %11,4'e, 2020 yılında 16,7'ye ve 2023 yılında %21'e yükselmiştir. Tablet kullananların sayısı 2010 yılında toplam nüfusun %0,3'ünü, 2015 yılında %10,1'ini, 2020 yılında %15,4'ünü ve 2023 yılında %19,8'ini oluşturmaktadır. Dünyada akıllı saat kullanıcı sayısı 2015 yılında

%0,4 oranında iken, 2020 yılında hızlı bir yükselişle %5,4'e ve 2023 yılında %13'e yükselmiştir. Akıllı TV kullanıcısı oranı 2011 yılında %0,1 iken, 2015 yılında ani bir yükselişle %4, 2020 yılında bu oran 4 katlanarak %14,7 ve 2023 yılında %19,8 olmuştur. Bir başka dijitalleşme göstergesi olan VR cihaz kullanımına bakıldığında, 2015 yılında %0,01 olan dünyada VR cihaz kullananların oranı 2020 yılında %0,15'e ve 2023 yılında %0,37'ye yükselmiştir.

Grafik 4. Belli Başlı Dijital Cihazların Yıllara Göre Kullanım Seyri (2006-2023)

Grafik 4'te açık olarak gözlemlenebileceği gibi; söz konusu zaman diliminde dünyada dizüstü bilgisayar, tablet, akıllı saat, akıllı TV ve VR cihazlarının toplam nüfus içindeki kullanım oranı benzer ve paralel hızla yükselmiştir. Akıllı telefon kullanıcı sayısı 2006 ila 2010 yılları arasında diğer dijital araçlarla paralel hızla artarken, 2010 yılında ani bir yükseliş sergilemiş ve 2011 yılından sonra patlama yaşanarak çok hızlı yükseliş kaydedilmiştir.

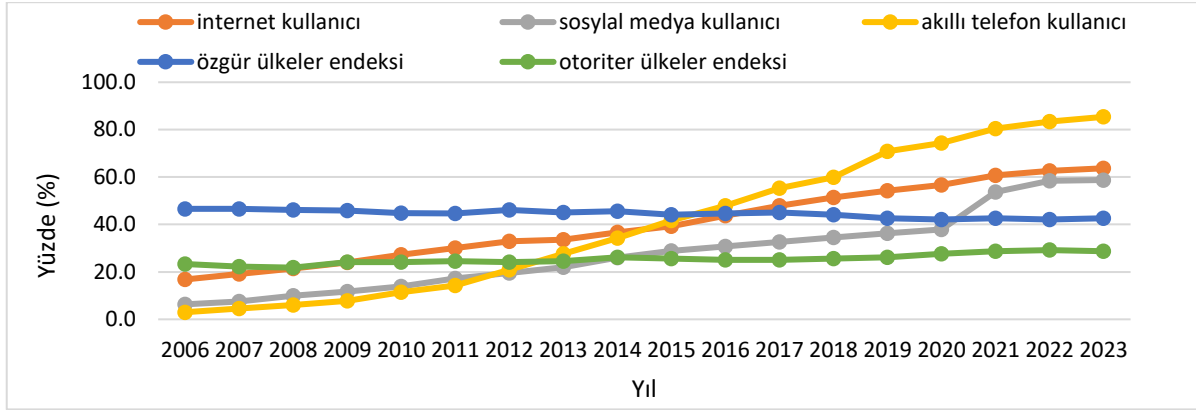
3.3 Demokrasi ve Dijitalleşme ile İlgili Verilerin Karşılaştırılması

Araştırmanın bu aşamasında dijitalleşme ile demokratikleşme arasındaki ilişkinin ortaya çıkarılması amacıyla dijitalleşme ile ilgili veriler bağımsız değişken ve demokrasi endeksi bağımlı değişken olarak belirlenmiştir. Bu bağlamda iki farklı karşılaştırmalı ilişki geliştirilmiştir:

Birincisi, FH Özgürlük Endeksi ile dijitalleşme verileri arasındaki ilişkinin karşılaştırılmasıdır. Bu ilişkide FH Özgürlük Endeksindeki "Özgür Ülkeler" ve "Otoriter Ülkeler" endeksi bağımlı değişken olarak belirlenmiş, "Kısmen Özgür Ülkeler" endeksi söz konusu zaman diliminde anlamlı bir hareketlilik ifade etmediğinden kapsam dışı tutulmuştur; dijitalleşme ile ilgili verilerden internet, sosyal medya ve akıllı telefon kullanımına ilişkin veriler diğer verilerle benzer hareketlilik sergilediğinden temsili veri olarak seçilmiş ve bağımsız değişken olarak belirlenmiştir.

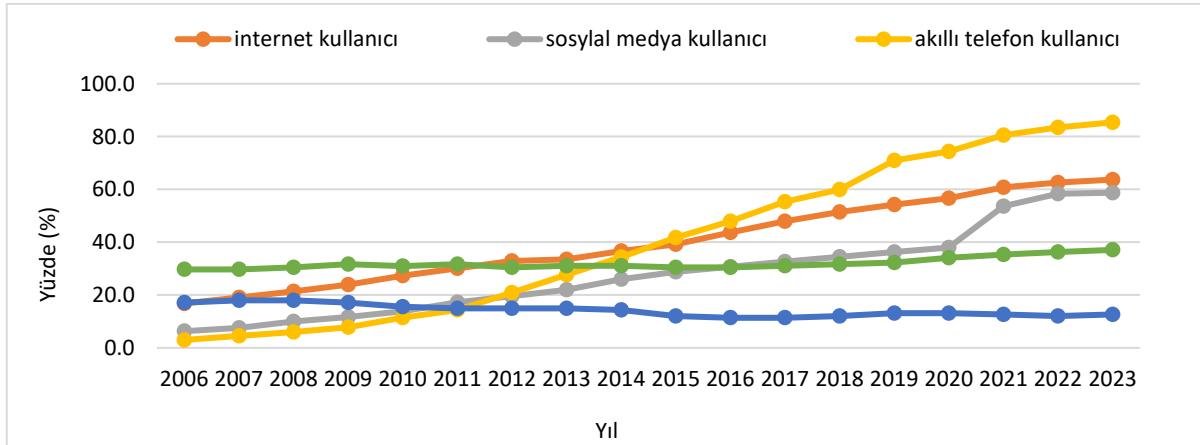
İkincisi, EUI Demokrasi Endeksi ile dijitalleşmeyle ilgili verilerin karşılaştırılmasıdır. Karşılaştırmada EUI Demokrasi Endeksinde yer alan "Tam Demokrasiler" ve "Otoriter Rejimler" endeksi bağımlı değişken olarak belirlenmiş, "Kusurlu Demokrasiler" ve "Hibrit Rejimler" göze çarpıcı bir anlamlılık ifade etmediğinden karşılaştırmaya dâhil edilmemiştir; dijitalleşme ile ilgili verilerden internet, sosyal medya ve akıllı telefon kullanımına ilişkin veriler diğer verilerle benzer hareketlilik sergilediğinden temsili veri olarak seçilmiş ve bağımsız değişken olarak belirlenmiştir.

Grafik 5. FH Özgürlük Endeksi ile Dijitalleşme Verileri Arasındaki İlişkinin Karşılaştırılması

Grafik 5 incelendiğinde; dünyada 2006 yılından 2023 yılına kadar olan zaman diliminde internet, sosyal medya ve akıllı telefon kullanıcı sayısının sürekli artmasına bağlı olarak “Özgür Ülkeler” endeksi düşüş göstermekte ve “Otoriter Ülkeler” endeksi yükselmektedir. 2006 yılından 2018 yılına kadar çok yavaş bir hızla düşmekte olan “Özgür Ülkeler” endeksi ve yavaş bir hızla yükselmekte olan “Otoriter Ülkeler” endeksi 2018 yılından itibaren akıllı telefon kullanıcı sayısındaki patlamaya paralel olarak gözle görülür bir düşüş ve yükseliş sergilemektedir. Bu açıdan bakıldığında ülkelerin özgürlük endeksi ile dijitalleşme oranı arasında ters orantılı bir ilişkinin varlığından söz etmek mümkündür. Ayrıca akıllı telefon kullanım oranları ile özgürlük endeksi arasındaki ilişki dikkat çekicidir.

Grafik 6. EUI Demokrasi Endeksi ile Dijitalleşmeyle İlgili Verilerin Karşılaştırılması

Grafik 6 dikkatlice incelendiğinde; söz konusu zaman diliminde dünyada internet, sosyal medya ve akıllı telefon kullanıcı sayısının yükselmesine bağlı olarak EUI “Tam Demokrasiler” endeksi düşmekte ve EUI “Otoriter Ülkeler” endeksi yükselmektedir. Bu genel hareketlilikle birlikte 2006 yılından 2011 yıllarına kadar düşüş yönünde çok yavaş seyreden “Tam Demokrasiler” 2011 yılından itibaren diğer yıllara nazaran daha hızlı yükseliş gösteren akıllı telefon kullanıcı sayısının artmasına ters orantılı olarak daha hızlı düşüş sergilemektedir. 2006 yılından 2019 yılına kadar hafif bir hızla yükselmekte olan “Otoriter Rejimler” endeksi 2020 yılından itibaren sosyal medya kullanıcı sayısındaki ani yükselişe paralel olarak daha hızlı yükseliş sergilemektedir.

Yukarıdaki Grafik 5 ve Grafik 6’da anlaşıldığı gibi, dijitalleşmeyle ilgili verilerle demokratikleşmeye ilişkin veriler arasında ters orantılı bir ilişki tespit edilmiştir. Dünyanın dijitalleşme oranı yükseldikçe ülkelerin demokratikleşme hızı yavaşlamakta ve otoriterleşmesi hızlanmaktadır.

SONUÇ

Araştırma kapsamında elde edilen veriler analiz edildiğinde; 2006 yılından 2023 yılına kadar olan süreçte dünyada internet kullanıcı sayısı yıllık ortalama %2,8 oranında, mobil cihaz kullanıcı sayısı ortalama %2,9, sosyal medya kullanıcıları ortalama %3 oranında yükselmiştir. Dijital cihazların kullanımına bakıldığında; 2006 yılında %3 olan akıllı telefon kullanıcı oranı 2023 yılında 28,5 kat artarak %85,4'e, 2006 yılında kullanıcı oranı %6 olan diz üstü bilgisayar ise 2023 yılında %21'e yükselmiştir. 2010 yılında tablet kullanımı %0,3, 2012 yılında akıllı saat kullanımı %0,001, 2011 yılında akıllı TV kullanıcı oranı %0,1 ve 2014 yılında VR cihaz kullanımı %0,001 oranında iken 2023 yılında bu oranlar ayrı ayrı %19,8, %13, %19,8 ve %0,37 olarak kaydedilmiştir.

FH Dünya Ülkeleri Özgürlük Endeksinde söz konusu zaman diliminde "Özgür Ülkeler" in sayısında %4 oranında bir düşüş, "Kısmen Özgür Ülkeler" in sayısında %2 civarında bir düşüş ve "Otoriter Ülkeler" in sayısında %5,5 oranında artış gözlemlenmektedir.

EUI Demokrasi Endeksinde "Tam Demokrasiler" in sayısında %5,4 oranında ve toplam nüfus içindeki oranında %7,4 düşüş gözlemlenmektedir. "Kusurlu Demokrasiler" in sayısında ve toplam nüfus içindeki oranında gözle görülür ve anlamlı bir değişiklik gözlemlenmemektedir. "Hibrit Rejimler" in sayısının sürekli ama yavaş bir hızla yükseldiği ve toplamda %4,2 oranında bir artış olduğu ve toplam nüfus içindeki artış oranının %6 civarında olduğu tespit edilmiştir. "Otoriter Rejimler" in sayısında %7,5 ve toplam nüfus içindeki oranında %4 civarında artış olduğu gözlemlenmektedir.

Dijitalleşmeye ilişkin veriler ile FH ve EUI verileri karşılaştırıldığında; 2006 yılından 2023 yılına kadar olan zaman diliminde dünyada internet, sosyal medya, mobil cihaz, akıllı telefon, tablet, akıllı TV, VR cihazları kullanıcı sayısının yükselmesine bağlı olarak EUI "Tam Demokrasiler" endeksi ve FH "Özgür Ülkeler" endeksi düşmekte; EUI "Otoriter Rejimler" endeksi ve FH "Otoriter Ülkeler" endeksi yükselmektedir. Böylelikle dijitalleşmeyle ilgili verilerle demokratikleşmeye ilişkin veriler arasında ters orantılı bir ilişki tespit edilmektedir. Dijitalleşme oranı yükseldikçe ülkelerin demokratikleşme hızı yavaşlamakta ve otoriterleşmesi hızlanmaktadır.

Elde edilen araştırma sonuçları Siber Demokrasi Kuramı, Manuel Castells'in Ağ Toplumu, E-Demokrasi ve Algoritmik Demokrasi gibi dijitalleşmenin demokratikleşme süreçlerine olumlu katkılar sunduğunu/sunacağını savunan görüş ve yaklaşımlarla çelişmekte ve Dijital Otoriterlik yaklaşımlarını desteklemektedir. Teknolojiyle demokrasinin harmanlanarak kullanılması güç/iktidar sahiplerinin kitleler üzerinde dijital kontrol ve gözetim mekanizmaları kurmasına yol açarak otoriterleşmeyi pekiştirmektedir. Fakat bu endişe ve olumsuzluklara rağmen hızla gelişmekte olan yüksek teknolojilerin mevcut açıklarını ve olumsuzlukları ortadan kaldırma ve şeffaf bir tekno demokrasi inşa edebilme potansiyeli bulunmaktadır. Halkın temsil edilerek yönetildiği temsili demokrasi yerine dijital imkânlarla bizzat kendi kendini yönettiği ya da yönetimde söz sahibi olduğu doğrudan demokrasinin hayata geçirilmesi de muhtemeldir.

Araştırma kapsamında elde edilen sonuçlar ileride konuyla ilgili gerçekleştirilecek çalışmalar için önemli istatistiksel veriler sunmakla birlikte dijitalleşmenin etkisine ilişkin bilimsel çalışmalar için bir ipucu niteliği taşımaktadır. Özellikle dijital dönüşümün toplumsal sistem üzerindeki etkileri ve muhtemel risklerini anlama konusunda literatüre katkı sağlaması umulmaktadır. Ayrıca dijitalleşmenin sadece demokrasiye değil belki toplumsal sistemin farklı yapılarına yönelik etki, risk ve tehditlerinin daha ayrıntılı bir şekilde araştırılması ve analiz edilmesi yararlı olacaktır.

Etik Standartlara Uyum

Çıkar Çatışması: [TR] Yazar / yazarlar, kendileri ve / veya diğer üçüncü kişi ve kurumlarla çıkar çatışmasının olmadığını veya varsa bu çıkar çatışmasının nasıl oluştuğuna ve çözüleceğine ilişkin beyanlar ile yazar katkısı beyan formları makale süreç dosyalarına ıslak imzalı olarak eklenmiştir.

[EN] The author(s) declare that they do not have a conflict of interest with themselves and/or other third parties and institutions, or if so, how this conflict of interest arose and will be resolved, and author contribution declaration forms are added to the article process files with wet signatures.

Etik Kurul İzni: Bu çalışma için etik kurul iznine gerek yoktur. Buna ilişkin ıslak imzalı onam formu, makale süreç dosyasına eklenmiştir.

Finansal Destek: Finansal destek bulunmamaktadır.

KAYNAKÇA:

- Aydın, K., & Hanağası, U. B. (2017). Sosyoloji ve siyasal araştırmalarda karşılaştırmalı yöntem. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 33(1), 57-86.
- Barth, T. D., & Schlegelmilch, W. (2014). *Cyber democracy: The future of democracy?* NY Publisher.
- Beriş, H. E. (2006). *Teoride ve pratikte demokrasi: Tarihsel ve siyasal gelişim*. Lotus Yayınları.
- Castells, M. (2004). *The network society: A cross-cultural perspective*. Edward Elgar Publishing.
- Castells, M. (2016). *İletişim gücü* (E. Kılıç, Çev.). İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Castells, M., & Cardoso, G. (2005). *The network society: From knowledge to policy*. Johns Hopkins Center for Transatlantic Relations.
- Coleman, S., & Norris, D. F. (2005). *A new agenda for E-democracy*. Oxford Internet Institute.
- Deibert, R. (2021). *Reset: Reclaiming the internet for civil society*. September Publishing.
- Demir, N. (2010). Demokrasinin temel ilkeleri ve modern demokrasi kuramları. *Ege Akademik Bakış*, 10(2), 597-611.
- Feldstein, S. (2021). *The rise of digital repression: How technology is reshaping power, politics, and resistance*. Oxford University Press.
- Fidan, A. (2024). *Digital transformation in public administration: Theory and practices. Chapter 4: Intranet systems and big-data integration – DERBIS example in the public digital transformation process*. In S. Gabriel & N. Huilleret (Eds.), *Joint research on digitalization in management* (pp. 35–50). Nova Science Publishers.
- Freedom House. (2024). *Freedom in the world* [Veri]. Freedom House. <https://freedomhouse.org/report/freedom-world#Data> (Erişim Tarihi: 13.08.2024).
- Fry, H. (2018). *Hello world: Being human in the age of algorithms*. W.W. Norton Company.
- Internet Archive. (2024). *Archive*. <https://archive.org> (Erişim Tarihi: 16.08.2024).
- Kaczmarczyk, A. (2010). *Cyberdemocracy: Change of democratic paradigm in the 21st century*. House Inc.

- Khalil, L. (2020). *Digital authoritarianism, China and Covid*. The Lowy Institute. <https://www.loyinstitute.org/publications/digital-authoritarianism-china-and-covid> (Erişim Tarihi: 16.08.2024)
- MacKinnon, R. (2012). *Consent of the networked: The worldwide struggle for internet freedom*. Basic Books.
- Mozur, P. (2019). *One month, 500,000 face scans: How China is using AI to profile a minority*. The New York Times. <https://www.nytimes.com/2019/05/15/technology/china-surveillance-xinjiang.html> (Erişim Tarihi: 19.08.2024).
- Neuman, W. L. (2006). *Social research methods: Qualitative and quantitative approaches*. Allyn & Bacon.
- Noble, S. (2018). *Algorithms of oppression*. New York University Press.
- Oğuz, M. C. (2018). Şebekeleşmiş otoriteryanizm ya da otoriter rejimlerin siber alanla ilişkisi: Rusya ve Çin üzerine bir literatür incelemesi. *Türkiye İletişim Araştırmaları Dergisi*, (31), 103-120.
- Schlaepfer, R. (2015). *Industry 4.0: Challenges and solutions for the digital transformation and use of exponential technologies*. Deloitte.
- Schmidt, A. G. (2002). *Demokrasi kuramlarına giriş* (M. Köktaş, Çev.). Vadi Yayınları.
- Schumacher, A. (2016, Kasım). *Automation, digitization and digitalization and their implications for manufacturing processes*. Paper presented at the *Innovation and Sustainability Scientific Conference*, Bucharest.
- Selçuk, S. (1999). *Demokrasiye doğru*. Yeni Türkiye Yayınları.
- Shambaugh, D. (2016). *China's future*. Polity Press.
- Thakur, M. K. (2010). *Cyberdemocracy and E-citizen*. Medhashri Publications.
- The Economist Intelligence Unit. (2007). *Democracy index 2007* [PDF]. The Economist Intelligence Unit. https://www.economist.com/media/pdf/democracy_index_2007_v3.pdf (Erişim Tarihi: 24.08.2024).
- The Economist Intelligence Unit. (2008). *Democracy index 2008* [PDF]. The Economist Intelligence Unit. <https://graphics.eiu.com/PDF/Democracy%20Index%202008.pdf> (Erişim Tarihi: 25.08.2024).
- The Economist Intelligence Unit. (2010). *Democracy index 2010* [PDF]. The Economist Intelligence Unit. https://www.eiu.com/public/thankyou_download.aspx?activity=download&campaignid=demo2010 (Erişim Tarihi: 23.08.2024).
- The Economist Intelligence Unit. (2011). *Democracy index 2011* [PDF]. The Economist Intelligence Unit. https://www.eiu.com/public/thankyou_download.aspx?activity=download&campaignid=DemocracyIndex2011 (Erişim Tarihi: 18.08.2024).
- The Economist Intelligence Unit. (2012). *Democracy index* [PDF]. The Economist Intelligence Unit. https://www.eiu.com/public/thankyou_download.aspx?activity=download&campaignid=DemocracyIndex12 (Erişim Tarihi: 14.08.2024).

- The Economist Intelligence Unit. (2013). *Democracy index* [PDF]. The Economist Intelligence Unit. https://www.eiu.com/public/thankyou_download.aspx?activity=download&campaignid=Democracy0814 (Erişim Tarihi: 13.08.2024).
- The Economist Intelligence Unit. (2014). *Democracy index* [PDF]. The Economist Intelligence Unit. https://www.eiu.com/public/thankyou_download.aspx?activity=download&campaignid=Democracy0115 (Erişim Tarihi: 14.08.2024).
- The Economist Intelligence Unit. (2015). *Democracy index 2015* [PDF]. The Economist Intelligence Unit. <https://www.eiu.com/Handlers/WhitepaperHandler.ashx?fi=EIU-Democracy-Index-2015.pdf&mode=wp&campaignid=DemocracyIndex2015> (Erişim Tarihi: 15.08.2024).
- The Economist Intelligence Unit. (2016). *Democracy index 2016* [PDF]. The Economist Intelligence Unit. <https://www.eiu.com/Handlers/WhitepaperHandler.ashx?fi=Democracy-Index-2016.pdf&mode=wp&campaignid=DemocracyIndex2016> (Erişim Tarihi: 15.08.2024).
- The Economist Intelligence Unit. (2017). *Democracy index 2017: Free speech under attack*. The Economist Intelligence Unit. <https://www.eiu.com/n/campaigns/democracy-index-2017-free-speech-under-attack/> (Erişim Tarihi: 15.08.2024).
- The Economist Intelligence Unit. (2018). *Democracy index 2018*. The Economist Intelligence Unit. <https://www.eiu.com/n/campaigns/democracy-index-2018/> (Erişim Tarihi: 20.08.2024).
- The Economist Intelligence Unit. (2019). *Democracy index 2019*. The Economist Intelligence Unit. <https://www.eiu.com/n/campaigns/democracy-index-2019/> (Erişim Tarihi: 17.08.2024).
- The Economist Intelligence Unit. (2020). *Democracy index 2020 download success*. The Economist Intelligence Unit. <https://www.eiu.com/n/campaigns/democracy-index-2020-download-success> (Erişim Tarihi: 16.08.2024).
- The Economist Intelligence Unit. (2021). *EIU democracy index 2021*. The Economist Intelligence Unit. https://pages.eiu.com/rs/753-RIQ-438/images/eiu-democracy-index-2021.pdf?mkt_tok=NzUzLVJJUS00MzgAAAGVKTEdI4XLy4sRv9QDIwHIXp3rIbRBIJ9DGL-D9IHfxMLUaqUYWuyfx21mwM1uZPKPBooCDxq9ja5VyxzuxVss-j-1vJ7kTc7fdZFItzhg6Zj9w (Erişim Tarihi: 17.08.2024).
- The Economist Intelligence Unit. (2023). *Democracy index: Final version report*. <https://web.archive.org/web/20230330123307/https://pages.eiu.com/rs/753-RIQ-438/images/DI-final-version-report.pdf> (Erişim Tarihi: 16.08.2024).
- The Economist Intelligence Unit. (2024). The Economist Intelligence Unit. <https://www.eiu.com/n/> (Erişim Tarihi: 15.08.2024).
- The Economist. (2007). *Democracy index: The economists' democracy index 2007*. The Economist. https://www.economist.com/media/pdf/DEMOCRACY_TABLE_2007_v3.pdf (Erişim Tarihi: 15.08.2024).
- Törenli, N. (2005). *Bilişim teknolojileri temelinde haber medyasının yeniden biçimleniş: Yeni medya, yeni iletişim ortamı*. Bilim ve Sanat Yayınları.
- Vogelsang, M. (2010). *Digitalization in open economies*. Physica-Verlag.
- We Are Social. (2024). We Are Social. <https://wearesocial.com> (Erişim Tarihi: 16.08.2024).

Yankın, F. B. (2019). Dijital dönüşüm sürecinde çalışma yaşamı. *Trakya Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi E-Dergi*, 7(2), 1-38.

EXTENDED SUMMARY

Purpose of the Study:

The aim of the research is to determine whether there is a significant relationship between digitalization and democratization processes of countries.

Research Problems:

What is the level of digitalization and use of digital communication tools in the countries of the world? What is the general rates of the democracy levels of countries? Does digitalization contribute positively to the democratization and emancipation processes of countries? What is the relationship between them and in what direction?

Literature Review:

Democracy is a form of government in which free and equal elections, competition between political parties, healthy information for all citizens, freedom of opinion, opposition and coalition, and the right to vote enable rulers to be elected and unelected on a regular basis (Schmidt, 2002).

Digitalization, described as the Fourth Industrial Revolution (Industry 4.0), is the transformation of individual analog information flows into digital bits (Schumacher, 2016). In other words, digitalization is defined as the conversion of all kinds of data in different formats such as text, photographs, video, audio into “bits” (0s and 1s) through a computer-based network (Törenli, 2005).

Cyber Democracy Theory, one of the approaches that examines the effects of information and communication technologies on democracy argues that digitalization can increase democratic participation, enable individuals to be more active in political processes and express their thoughts more freely, and make traditional democratic systems more transparent and accountable (Kaczmarczyk, 2010). According to the Network Society approach developed by Manuel Castells (2004), information production and digital networks are at the center of economic growth rather than physical production in the new social order shaped on the basis of information. Individual identities and cultural values are shaped and produced through the network. Democracy becomes more transparent and participatory (Castells & Cardoso, 2005). According to Techno democracy, E-Democracy and Digital Democracy approaches, individuals can actively participate in decision-making processes through technological tools (Coleman & Norris, 2005).

Contrary to the above approaches and assumptions, there are some approaches that digitalization will lead to the formation and strengthening of antidemocratic and authoritarian structures. According to these approaches, digital authoritarianism, which is likely to emerge as a result of digitalization, will make it easier for political regimes to maintain and consolidate their authority by using digital tools not to strengthen democratic participation but to shape the thoughts and actions of citizens through surveillance, repression, manipulation and censorship (Khalil, 2020). Feldstein (2021) mentions six different dimensions of digital authoritarianism: surveillance, censorship, manipulation, harassment, cyberattacks, and targeting social media users. Digital Authoritarianism is usually carried out through artificial intelligence-based tools. Through artificial intelligence, individuals' emotions, thoughts, attitudes and behaviors are detected, classified and analyzed. Power holders create a surveillance system on people and are able to reorganize and rebuild society according to their own rules (Oğuz, 2018). Digital control mechanisms established over individuals lead to the strengthening of authoritarian regimes and the complete disappearance of privacy through panoptic systems (Deibert, 2021). In this context, MacKinnon calls the adaptation of authoritarian regimes to digital Technologies “Networking of Authoritarianism” (MacKinnon, 2012). This situation causes Digital Authoritarianism to become a global problem and raises doubts about the positive effects of digitalization on democratization processes.

Methodology:

The study aims to reveal to what extent and in what direction global digitalization contributes to the democratization processes of countries. In the research, literature review and comparative analysis were preferred. After reviewing the literature on democracy and digitalization, the collected sample data from the democracy index of countries published by Freedom House and The Economist Intelligence Unit from 2006 to 2023 and the digitalization reports of countries published by Archive and Wearesocial within this period were analyzed by comparative method. Data were collected manually from the websites of Freedom House, The Economist Intelligence Unit, Wearesocial and Archive. The collected data were coded, compiled and classified in tables developed in accordance with the purpose of the study. Comparative interpretations, inferences and analyses were made on the graphs created.

Conclusion:

When the data obtained within the scope of the research are analyzed; the number of internet users in the world increases by an average of 2.8% annually, the number of mobile device users increases by an average of 2.9%, and social media users increase by an average of 3% from 2006 to 2023. Looking at the use of digital devices, the rate of smartphone users will increase 28.5 times from 3% in 2006 to 85.4% in 2023, and the rate of laptop users will increase from 6% in 2006 to 21% in 2023.

In the FH World Countries Freedom Index, there is 4% decrease in the number of "Free Countries", 2% decrease in the number of "Partially Free Countries" and 5.5% increase in the number of "Authoritarian Countries".

The EUI Democracy Index shows 5.4% decrease in the number of "Full Democracies" and 7.4% decrease in their share of the total population. There is no visible and significant change in the number of "Imperfect Democracies" and their share of the total population. The number of "Hybrid Regimes" has been rising steadily but at a slow pace, with total increase of 4.2% and 6% share of the total population. The number of "Authoritarian Regimes" increased by 7.5% and their share in the total population by around 4%.

When the data on digitalization is compared with the FH and EUI data; EUI "Full Democracies" index and FH "Free Countries" index decrease; EUI "Authoritarian Regimes" index and FH "Authoritarian Countries" index increase due to the increase in the number of internets, social media, mobile devices, smartphones, tablets, smart TVs, VR devices users in the world in the period from 2006 to 2023. Thus, an inversely proportional relationship was found between the data on digitalization and democratization. As the rate of digitalization increases, the rate of democratization of countries slows down and authoritarianist accelerates.

The research results contradict the views and approaches such as Cyber Democracy Theory, Manuel Castells' Network Society, E-democracy and Algorithmic Democracy, which argue that digitalization has/will make positive contributions to democratization processes, and support digital authoritarianism approaches. The blending of technology and democracy leads to the establishment of digital control and surveillance mechanisms over the masses by those in power and reinforces authoritarianism. However, despite these concerns and negativities, rapidly developing high technologies have the potential to eliminate existing deficits and negativities and build a transparent techno democracy. Instead of representative democracy, in which the people are governed through representation, it is also possible to realize direct democracy, in which they govern themselves or have the right to speak in governance through digital means.